

"Məişət zorakılığının qarşısının alınması haqqında"

Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci və 14-ci bəndlərinə rəhbər tutaraq **qərara ahr:**

"Məişət zorakılığının qarşısının alınması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2010, № 10, maddə 836 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Preambuladan "yaxın" sözü çıxarlsın.

2. 1-ci maddə üzrə:

2.1. 1.0.1-ci maddədən "yaxın" sözü çıxarlsın və həmin maddədə "şamil edildiyi" sözləri "4-cü maddəsində göstərlənlə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. 1.0.2-ci maddədə "bir yerde yaşadığı aile üzvünün, yaxın qohumunun, qanuni nikahda olmadığı və ya evvollar birgə yaşadıgi şəxsin ona" sözləri "bu Qanunun 4-cü maddəsində göstərlənləşərən" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3. 1.0.3 - 1.0.6-ci maddələrdə "şamil edildiyi" sözləri "4-cü maddəsində göstərlənlə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.4. 1.0.8-ci maddədə "şəxslər" sözü "şəxslərin müvəqqəti sığınacaqla tomin edilməsi, həbelə onlara" sözləri ilə əvəz edilsin;

3. 4-cü maddə üzrə:

3.1. 4.0.1-ci maddədə "həbelə" sözündən əvvəl "örin vo arvadın yaxın qohumlarla" sözləri əlavə edilsin;

3.2. 4.0.4-ci maddədən "yaxın" sözü çıxarlsın;

4. 7-ci maddə üzrə:

4.1. 7.0.1-ci maddədə "dövlət vəsaiti hesabına" sözlərindən sonra "hüquqi yardımla," sözləri əlavə edilsin;

4.2. 7.0.4-ci maddədən "və ailədə münasibətlərin bərpə olunmasına" sözləri əlavə edilsin;

4.3. 7.0.6-ci maddədə "əziyyət çəkon" sözləri "zərər çəkmiş şəxs və onun" sözləri ilə əvəz edilsin;

5. 8-ci maddə üzrə:

5.1. 8.0.7-ci maddədə "əziyyət çəkon" sözləri "zərər çəkmiş" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin maddədə "müdafiəsi" sözündən sonra ", cümlədən Azərbaycan Respublikası Aile Məccələsinin 72-ci maddəsi ilə müyyəyen edilmiş əsaslar olduqda, usaqın valideyinlərdən (onlardan birindən) və ya on qeyyumluga (himayəye) götürürən şəxslərən təcili olaraq alınması" sözləri əlavə edilsin;

5.2. 8.0.8-ci maddədən "və ailə münasibətlərinin bərpə olunmasına" sözləri çıxarlsın;

5.3. aşağıdakı məzəmədə 8.0.12.1-ci maddə əlavə edilsin:

9.2. 12.2-ci maddənin birinci cümləsində "30"raqomları "60"raqomları ilə, "müddətin" sözü "müddətinədək" sözü ilə əvəz edilsin;

10. 14-cü maddə üzrə:

10.1. 14.0.4-cü maddədə "şəxslərin" sözündən sonra "müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərafından müeyyən edilmiş qaydada" sözləri əlavə edilsin;

10.2. aşağıdakı məzəmədə 14.0.6.1-ci maddə əlavə edilsin:

11. Aşağıdakı məzəmədə 16.2.4.1-ci maddələr əlavə edilsin:

12. 355.4.4-cü maddədə "aşağıdakılardan biri vo ya bir neçəsi" sözləri "aşağıdakilar" sözü ilə əvəz edilsin;

13. 198.1.6 - 197.1.9-cu" sözləri "197.1.5-1 - 197.1.9-cu" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 1. Azərbaycan Respublikası Mülki Prosesual Məccələsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 1, maddə 17 (Cild I) 355.4-cü maddəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 355.4.4-cü maddədə "aşağıdakılardan biri vo ya bir neçəsi" sözləri "aşağıdakilar" sözü ilə əvəz edilsin;

1.2. 355.4.6-ci maddədə "30"raqomları "60"raqomları ilə əvəz edilsin.

Maddə 2. Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosesual Məccələsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 8 (II kitab), maddə 585 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. aşağıdakı məzəmədə 19.3.1-ci, 87.6.21-1-ci və 197.1.5-3-cü maddələr əlavə edilsin:

2.2. 19.3.1. Cinsi istismarın vo ya cinsi zorakılığın qurbanı olan uşaq vo ya unun qanuni nümayəndəsi, yaxud məisət zorakılığından zərər çəkmiş şəxs fənn və dərsdənkar moşğolərinin mözəməndən təhsilalanların yaş xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla, qarşılıqlı hörmət, qarşılıqlı yardım, mübahisələrin qeyri-zorak yollarla həlli, gender bərabərliyi vo şəxsiyyətlərərəsər münasibətlərə dair mövzuları daxil edilməsi;"

2.3. 198.1.6 - 197.1.9-cu" sözləri "197.1.5-1 - 197.1.9-cu" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 3. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məccələsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 2 (I kitab), maddə 202 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. 54.2-ci maddənin birinci cümləsinə "Məccəlin" sözündən sonra "158.4."raqomları əlavə edilsin;

3.2. 158-ci maddə üzrə:

3.2.1. aşağıdakı mözəmədə 158.2-1-ci vo 158.4-cü maddələr əlavə edilsin:

3.2.2. 158.2-1. Bu Məccəlin 158.1-ci vo 158.2-ci maddələrindən nəzərə tutulmuş xətalarda inzibati tənbəh almış şəxs tərofindən inzibati tənbəh vərəmə haqqında qarar qüvvəyə mindiyi gündən bir il orzindo torak tərodiləşməsənən -

3.2.3. Bütün şəxslər dövlət hesabına hüquqi yardım gəstərən vəzifələrini yerinə yetirmək-dən imtina edə bilməz".

Maddə 4. "Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2010, № 1, maddə 19 (Cild I) 20-ci maddəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

4.1. I hissənin birinci cümləsinə "təqsir-ləndirilən şəxslər" sözündən sonra ", məisət zorakılığın zərər çəkmiş şəxslər" sözleri ilə əvəz edilsin;

4.2. II hissənin ikinci abzasi lovg edilsin;

4.3. aşağıdakı məzəmədə III hissə əlavə edilsin:

4.4. III. Bu maddənin I hissəsində nəzərə tutulmuş şəxslər dövlət hesabına hüquqi yardım gəstərən vəzifələrini yerinə yetirmək-dən imtina edə bilməz".

Maddə 5. "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2009, № 9, maddə 684 (Cild I) aşağıdakı mözəmədən 11.3-2-ci maddə əlavə edilsin:

5.1. Ümumi, peşə, orta ixtisas və ali təhsil pillələrindən tədris olunan müvafiq fənn və dərsdənkar moşğolərin mözəməndən təhsilalanların yaş xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla, qarşılıqlı hörmət, qarşılıqlı yardım, mübahisələrin qeyri-zorak yollarla həlli, gender bərabərliyi vo şəxsiyyətlərərəsər münasibətlərə dair mövzuları daxil edilməsi;"

5.2. 197.1.5-3. Məisət zorakılığının zərər çəkmiş şəxslər" sözündən sonra "158.4."raqomları ilə əvəz edilsin.

Maddə 6. Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 8 (II kitab), maddə 585 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

6.1. 198.1.6 - 197.1.9-cu" sözləri "197.1.5-1 - 197.1.9-cu" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 7. Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 9, maddə 684 (Cild I) aşağıdakı mözəmədən 11.3-2-ci maddə əlavə edilsin:

7.1. 198.1.6 - 197.1.9-cu" sözləri "197.1.5-1 - 197.1.9-cu" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 8. Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 10, maddə 685 (Cild I) aşağıdakı mözəmədən 11.3-2-ci maddə əlavə edilsin:

8.1. 198.1.6 - 197.1.9-cu" sözləri "197.1.5-1 - 197.1.9-cu" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 9. Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 11, maddə 686 (Cild I) aşağıdakı mözəmədən 11.3-2-ci maddə əlavə edilsin:

9.1. 198.1.6 - 197.1.9-cu" sözləri "197.1.5-1 - 197.1.9-cu" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 10. Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 12, maddə 687 (Cild I) aşağıdakı mözəmədən 11.3-2-ci maddə əlavə edilsin:

10.1. 198.1.6 - 197.1.9-cu" sözləri "197.1.5-1 - 197.1.9-cu" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 11. Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 13, maddə 688 (Cild I) aşağıdakı mözəmədən 11.3-2-ci maddə əlavə edilsin:

11.1. 198.1.6 - 197.1.9-cu" sözləri "197.1.5-1 - 197.1.9-cu" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 12. Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 14, maddə 689 (Cild I) aşağıdakı mözəmədən 11.3-2-ci maddə əlavə edilsin:

12.1. 198.1.6 - 197.1.9-cu" sözləri "197.1.5-1 - 197.1.9-cu" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 13. Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 15, maddə 690 (Cild I) aşağıdakı mözəmədən 11.3-2-ci maddə əlavə edilsin:

13.1. 198.1.6 - 197.1.9-cu" sözləri "197.1.5-1 - 197.1.9-cu" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 14. Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 16, maddə 691 (Cild I) aşağıdakı mözəmədən 11.3-2-ci maddə əlavə edilsin:

14.1. 198.1.6 - 197.1.9-cu" sözləri "197.1.5-1 - 197.1.9-cu" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 15. Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 17, maddə 692 (Cild I) aşağıdakı mözəmədən 11.3-2-ci maddə əlavə edilsin:

15.1. 198.1.6 - 197.1.9-cu" sözləri "197.1.5-1 - 197.1.9-cu" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 16. Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 18, maddə 693 (Cild I) aşağıdakı mözəmədən 11.3-2-ci maddə əlavə edilsin:

16.1. 198.1.6 - 197.1.9-cu" sözləri "197.1.5-1 - 197.1.9-cu" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 17. Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 19, maddə 694 (Cild I) aşağıdakı mözəmədən 11.3-2-ci maddə əlavə edilsin:

17.1. 198.1.6 - 197.1.9-cu" sözləri "197.1.5-1 - 197.1.9-cu" sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 18. Azərbaycan Respublikasının Qanunverciliç Toplusu, 2000, № 20, maddə 695 (Cild I) aşağıdakı

"Azərbaycan dili bacarıqları üzrə səviyyələrə dair tələblər"
adlı metodik vəsaitin təqdimatı keçirilib

Aprelin 15-də Bakı Kitab Mərkəzində Dövlət İmtahan Mərkəzi (DİM) tərəfindən hazırlanmış "Azərbaycan dili bacarıqları üzrə səviyyələrə dair tələblər" adlı Azərbaycan dili üzrə Sertifikasiya imtahani (ADSİ) üçün metodik vəsaitin təqdimatı keçirilib. Dövlət İmtahan Mərkəzinin (DİM) Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə program haqqında məlumat verib. DİM sədri bildirib ki, imtahan vətəndaşların Azərbaycan dilini hansı səviyyədə bilməsini müəyyənləşdirməyə imkan verəcək. Həzirdə elmi-pedaqoji heyət arasındakı aparılan müzakirələrdən sonra metodik vəsaitlər hazırlanıb.

AZERTAC xəbər verir ki, təqdimatda Heydər Əliyev Fondu-nun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi, Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Anar Ələkbərov, elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev, Azərbaycanın tanınmış elm-

Azərbaycanın təməminşəfəli, mədəniyyət və ictimaiyyət xadimləri iştirak ediblər.

Abdulla, Milli Məclisin deputati, akademik Nizami Cəfərov, Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitorinq Mərkəzinin direktoru Sevinc Əliyeva bildiriblər ki, bu kitab əcnəbilərin Azərbaycan dilini bilmək səviyyəsinin müəyyənətləşdirilməsinə, dilimizin sevilmesinə, işgüzar dilə çevriləməsinə kömək göstəracak doktoru Jalə Qəribovanın re-daktorluğu ilə hazırlanıb.

Metodik vəsait Azərbaycan dilinin səviyyələr üzrə imtahanına hazırlaşan və bu imtahanla maraqlanan şəxslər üçün nəzərdə tutulub. Vəsaitə imtahanla əlaqədar tərtib olunmuş program, tapşırıq nümunələri

Sinə komət göstərəcək.

Qeyd edək ki, Azərbaycan dilinin səviyyələr üzrə imtahana hazırlaşanlar üçün nəşr edilən metodik vəsait Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sedri Meleykə Abbaszadənin rohbərliyi ilə Azərbaycan Dillər Universitetinin əməkdaşları Səbinə Əliyeva, Hüzurə Ağayeva, Ramiq Şirəliyeva və Fidan Ələsgərova tərəfindən dosent, filologiya üzrə fəlsəfə və digər zəruri materiallar da-xil edilib. Metodik vəsaitdə istifadə olunmuş materiallar ölkəmizin aparıcı ali təhsil müəssisələrinin mütəxəssisləri tərəfindən nəzərdən keçirilib. Programda CEFR (The Common European Framework of Reference for Languages) normativləri Azərbaycan dili üzrə dil qaydalarına uyğunlaşdırıla-raq ərsəvə götürülib.

COP29-un baş qərargahında ilk mətbuat konfransı keçirilib

Azərbaycanda keçiriləcək BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) ilə bağlı COP29-un baş qərargahında aprelin 15-də ilk mətbuat konfransı təşkil olunub.

AZERTAC xəbər verir ki, tədbirdə COP29-un müəyyən olunmuş prezidenti Muxtar Babayev, COP29-un baş danişqıçısı Yalçın Rəfiyev, COP29-un baş icraçı direktoru El-nur Soltanov, COP29 Azərbaycan Əməliyyat Şirkətinin İdarə Heyətinin sədri və Əməliyyatlar üzrə baş icraçı Nərmin Carçalova, COP29-un İslim üzrə yüksəksəviyyəli çempionu Nigar Arpadarai, COP29-un İslim üzrə gənclər çempionu Leyla Həsənova iştirak ediblər.

yi təşəbbüsünə qoşulub və 2030-cu ilədək elektrik enerjisinin qoyuluş gücündə bərpaolunan enerjiniin payının 30 faizə çatdırılması hədəf kimi müəyyən edilib. Azərbaycan baza ili - 1990-ci illə müqayisədə 2030-cu ilədək istilik effekti yaranan qazların emissiyalarının 35 faiz, 2050-ci ilədək isə 40 faiz azaldıl-

yi təşəbbüsünə qoşulub və 2030-cu ilədək elektrik enerjisinin qoyuluş gücündə bərpaolunan enerjinin payının 30 faizə çatdırılması hədəf kimi müəyyən edilib. Azərbaycan baza ili - 1990-cı illə müqayisədə 2030-cu ilədək istilik effekti varan COP29-un danışqlarının əsas mövzuları, o cümlədən iqlim maliyyəleşməsi bütün tərəflərlə əhatəli şəkildə müzakirə olunur. Danışqların uğurlu nəticələnməsi üçün mümkün həll yolları üzərində fəal iş aparılır.

2050-cü ilədək ışınlı enerji yaradıqazların emissiyalarının 35 faiz, 2050-ci ilədək isə 40 faiz azaldılmasını hədəfləyir.

Bu gün Azərbaycanın özünün də qlobal dünyanın tərkib hissəsi olaraq iqlim dəyişikliyinin fəsadları ilə üzлəşdiyini deyən M.Babayev çaylarda və Xəzər dənizində suyun azalması, səhralaşma kimi problemləri vurğulayıb.

Tədbirdə COP29-dan gözlənilən yekun sənədlər üzrə danışqların gündəliyinə toxunulub. COP29-un baş danışqıcısı, Azərbaycanın xarici işlər nazirinin müavini Yalçın Rəfiyev bildirib ki, Azərbaycan COP29-a evsahibliyi məndatı çərçivəsində bütün iştirakçı tərəflərlə danışqlar E.Səfərov qeyd edir ki, Azərbaycanın rolü sadəcə evsahibliyi məndatı ilə möhdudlaşmayaçaq və ölkəmiz konfransdakı danışqlara da rəhbərlik edəcək. Bu mənada, bu ilin noyabr ayında Bakı bütün dünyanın diqqət mərkəzində olacaq.

COP29 Əməliyyat Şirkətinin İdarə Heyətinin sədri və Əməliyyat üzvü Nuriya G.

günədək müxtəlif beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi etsə də, iştirakçılarına və miqyasına görə COP29 ən böyük tədbirdir. O bildirib ki, COP29-un keçiriləcəyi məkan kimi Bakı Stadionu seçilib. Bu qərar BMT ilə məsləhətələşmələr və əv-

BMT-nin məsləhətlişmələri və əvəz vəlki COP tədbirlərinin təcrübəsi nəzərə alınaraq qəbul edilib. İndiyədək bu məkanda keçirilən böyük-miqyaslı tədbirlərdə infrastrukturun effektiv istifadəsi və dayanıqlılığı tam təmin edilib. Onun sözlərinə görə, COP29 zamanı təşkil olunmuş traxsiyal quraşdırılacaq.

Mətbuat konfransında qonaqları qəbul edəcək mehmanxanalar bağlı məsələyə də aydınlıq gətirilərək bildirilib ki, bütün yerləşdiyi mə imkanları tezliklə vahid bəyən nölxalq platforma üzərindən tədim ediləcək.

COP29-un İqlim üzrə yüksək-səviyyəli çempionu Nigar Arpada-
rai vətəndaş cəmiyyəti nümayəndə-
lərinin və özəl sektorun COP29-da
iştirakından bəhs edərək, onların
mühüm qərarların müzakirəsi və
qəbuluna cəlb edilməsinin vacibli-
lığından bahis etdi.

yini vurgulayır. COP29-un İqlim üzrə gənclər çempionu Leyla Həsənova isə gənc-lərlə bağlı fəaliyyət istiqamətlərinin BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransında önemli yer aldığı-nı, bu sahədə mövcud təcrübələrin və qlobal layihələrin əhəmiyyətini vurğulayıb. O, mətbuat nümayəndələrinin gənclərin inkişaf və təcrübə mübadiləsi istiqamətlərinin genişləndirilməsi, qlobal proseslərdə onların iştirakçılığının təmin olunmasına yönəlmış tədbirlər haqda danışır.

Mətbuat konfransında COP29-un loqosu ictimaiyyətə təqdim olunub. Təqdimat zamanı bildirilib ki,

COP29 sədrliyinin çoxşaxəli təşəbbüs'lər toplusunu özündə əks etdirən loqoda buta, yarpaq və su damalları simvollarının sintezinə dayanaraq təbii resursların əhəmiyyəti kontekstində ekoloji həssaslığ və Azərbaycanın zəngin mədəni irsini xitab edilib.

Kökler Azərbaycan tarixi-mədəni irlərinə dayanan buta motivi özündə davamlılıq və innovasiyanı ehtiva etməklə yanaşı, həm də keçmişlə gelecek arasında körpü salır. Bunların birləşməsi birliyi, illüstrativ su damlaları şeklinde olan butalar isə özlüyündə beş fərqli elementi ehtiva edir - flora və fauna, hava və külək, su, enerji və kainat. Loqo iqlim çağrılarının yüksəldiyi dövrdə bəşəriyyət və ətraf mühit arasında kəsintisiz əlaqənin, ekoloji cəhətdən həssas davranışın və nəticəyönümlü fəaliyyətin əhəmiyyətini elan etdirir.

Mətbuat konfransında jurnalistləri maraqlandıran suallar ətraflı cavablandırılıb.

Döyüş ruhu

Həm də mübarizə əzmidir

Dünya yarananın insanlar bir-biri ilə vuruşur, bir-birlərini qırırlar!

Bu, ibtidai icma dövründə də belə olub, quldarlıq və təhkimçilik dövründə də, hətta kapitalizm və sosializmdə də!

Bu gün də mühəribələr səngimir.

Ya dövlətlər bir-biri ilə döyüşür, ya da ölkələr daxilindən vətəndaş mühərbi - "rəngli inqilab"lar və "bahar"lar salaraq gərdəsi qardaşa qırdırırlar!

Adını da qoyular "demokratiya, insan haqları uğrunda mübarizə".

Ammə dələ möqsəd bombaşqdır!

Müxtəlif adlar, əməllər altında gizlədilsə də, niyyət cynidir: basqasının varımı, dövlətinin, təbii sərvətlərinə ola keçirmək, məniməmək!

Ya özgəyo maxsus torpaqları işgal etmək!

Bəli, insanlar güc yolu ilə özgəsinin tikəsinə əlindən almağı, basqasına maxsus evi, əmlaki, vədövləti ola keçirməyi özlərinə peşə seçiblər!

Züffələr, gücsüzlər, azlıqla qalanlar isə əsir və kölə olmamaq, əlinəkini qorumaq üçün daim müdafiəyə və mühəribəyə hazır olmaq məcburiyyətində qalıblar!

Təbii, "ilan seyid Əhməd ola ilə tutmaq" istəyindən dərəcədən çox olub bu gün də var.

Iki dövləti, iki xalqı qızışdırıb bir-birinin canına salaraq nəticədə bir-birləri ilə döyüşünlərdən və qurban verənlərdən dərəcədən çox özləri qazanıblar.

■ Görünür, insanların xisliyi bələdir!

■ Görünür, dünyada qalacaq dünya mali üçün insanların bir-birlərinə fəlakət və ölüm götirməsi heyata yazılmamış qanunlarındandır!

■ Görünür, dünyada belə golib, belə də gedəcəkdir!

■ Bizi qobul etsək də, etməsək də!

■ Beyənsək də, beyənməsək də!

■ Qinasaq da, qınamasaq da!

Bu bir həqiqətdir ki, on güclü, on mürəkkəb və on dağdıcı silahların hamısı yalnız insan ola ilə idarə olunur.

İnsansın bütün silahlar adı dəmir parçası sayılır!

Deməli, yeni texnologiyalara əsaslanan silahların yaradılması hələ işin bir tərəfdərdir.

Onu idarə edən, hədofo yənoldən bilikli, sərisi təli mütəxəssislərin, döyüşçilərin olması da vacib şərtidir.

Başqa sözlə, insansız silah nə yaranır, nə də hədəfə çatır!

İnsanın isə cismi ilə bərabər ruhu, ürəyi, düşüncə və qızıdırıcı da olur.

Mühəribələr tarixində sayca az olan orduların, döyüşçilərin özlərindən qat-qat artıqına və güclülərinə qalib gəldiyinə dair çoxsaylı faktlar mövcuddur.

Yaxud, az bir qüvvə ilə böyük ordunun qarşısında koskorək mövqelərini son nosfinəndə qoruyan və düşmənə böyük itkiyər və tələfatlar yaşadan halar barəde çoxsaylı məlumatlar vardır.

Təsadüfi deyildir ki, döyüşdə silahların təkmilliyi, əsgərlərin sayı ilə bərabər, ordunun döyüş ruhu da həlledici rol oynayır!

Döyüş ruhunu, mübarizə əzminə yaradan amillər isə çoxdur.

Qaraçı kimi bütün dünyaya səpələnən ermənilərin no öz torpağı, no da özünün mədəniyyəti, diñi və qədim taxılı abidələri vardır.

Sənətləri maddi və dini abidələri, mədəniyyət və müsiki nümunələrini, hətta mətbəxi belə ondan-bundan, yaşlıqları məkəndəki xalqlardan çırpışdırımdır.

Özü do hoyasızcasına, utanmadan!

Oğurlayırlar, sonra sahibinin üzüne baxa-baxa "sübüt etməyə" başlayırlar ki, "bu, elə əvvəldən bizimdir".

Öz vətəni, torpağı olmayan millət necə vətənpərvər ola bilər??

Odur ki, erməni başbələnləri havadarlarına, o cümlədən ATƏT-in Minsk qrupuna arxalanaraq Qarabağ münaqişəsinin həllini yubatmağa və uzatmağa çalışırdılar.

Öz ağılları ilə belə hesab edirdilər ki, Azərbaycanda Qarabağ görəməyən yeni nəsil meydana gələcək və onlar işgal edilmiş torpaqları unudacaqlar!

Həmin torpaqlar uğrunda döyüşməyə, ölümə getməyə hazır və razi olmayıcaqlar!

Bu, ermənilərin ağı və düşüncəsi idi.

İlham Əliyev isə müstəqil Azərbaycanın elə bir yeni gəncərləriň yetişdirib tərbiyələndirdi ki, onlar nəinki Qarabağın unutulub, hota ittirilmiş torpaqlar uğrunda elə bir hərb açıdlar, əigidlik və qəhrəmanlıqlar göstərdilər ki, bütün dünən heynar qaldı!

■ Barın mədon sonayesində insanın işini asanlaşdırın vən uğurlu vəsitsəndən biri olub!

■ Tüfəngin çaxmayı, uzaq məsafədən ovu vurmaq imkanının xeyli artması qida əldə edilməsində böyük irəliyiş sayılıb!

■ Nüvə enerjisinin keşfi bəşiriyətə böyük fayda getirən digər bi amilin - elektrik enerjisinin külli məqdərdə istiliyin əldə edilməsinə yardım göstərib.

Amma insanlar barıldan bomba düzəldiblər, çoxsaylı insanları birləşdərək öldürən müxtəlif növ mərmərlər hazırlayırlar.

■ Olu silahın yanarlığını mühəribələrin və itkiyər, qurbanların çoxalmasına şərait yaratıb.

Atom bombası obato etdiyi erazidə həyatı bir-birədən, çox uzun müddətə məhv edib!

İnsan isə yenə gördüklorından və eştidiklorından nəticə exarmar!

Yenə başqasının sərvətinə, torpağına göz dikərək nəhaq qanlar axıdır!

■ Vətən övladlarının qarşısına Vətənin ali tapşırığını qoyma!

■ Hərbi eməliyyatların ilk anından sonuna qədər olsalar və zabitlər birləşdə oldular, onlara ruh yüksəkliyi aşıladı, ürək-dırək verərək dayaq durdu!

44 günlük Zəfər müharibəsində İlham Əliyev tərkib Silahlı Qüvvələrimizin döyüşçülərinin deyil, hər bir Azərbaycan ailaşının da sevimli üzvüne çevrildi, televiziya ekranları vəsitiylə hər bir evdə, mənzildə oldu!

■ Qələbələr barədə müjdələr verdi!

■ Rəşadətli orduımız tərəfindən azad olunan yaşayış məntəqələrinin adlarını açıqladı, şəhid ailələrinin dayağına çevrildi!

■ Hərbi hospitallara gedərək yaralılara ürək-di-rək verdi, ordunda da, xalqı da qələbəyə köklədi, ayaqda saxladı!

■ Müzəffər Ali Baş Komandan hər dəfə yeni yaşayış məntəqəsi azad ediləndə orada üç-rəngli bayraqımızı ucaltdı, taxixi nitqlərini səydi.

■ Əsrlər boyu unudulmayacaq çağırışları etdi, ordunun döyüş ruhunu daim yüksəkde saxladı.

■ Baş sərkərdən "Qarabağ Azərbaycanıdır!" çağırışı milli ideyamızın yığcam ifadəsinə çevrildi.

■ Xalqın üzündən xəber verdi!

■ Sarsılmaz birlik yaradı!

■ Qələbəyə möhkəm inam yaradı!

■ Kütləvi soforborlik yaradı!

■ Tükənməz ruh yüksəkliyi yaradı!

■ Mübarizə əzmi və qətiyyəti yaradı!

Noticadə 44 gün ərzində düşmən ordusuna qələbələr və hələdən döyüşlərə qədər azad edildi!

Qarabağ, həqiqətən əbədi olaraq, Azərbaycanı oldu!

Döyüş ruhunu azaltmağa qoymayan daha bir məqam mövcuddur.

Azad olunmuş erazilərdə, xüsusən osrin soyqırımı tərəfdilən Xocalıda bir-birinin ardınca kütləvi mozarlıqlar aşkarıcları.

Araşdırımlar göstərir ki, kütləvi mozarlıqlarda qadın və uşaq casodəllərinin qalqları da çoxdur.

Həm də işğəncə izlərinin mövcudluğu müşahidə edilir.

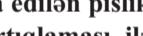
■ Otuz il ərzində əzizlərinin, doğmalarının yoluñunu gözləyənlər bu dəfə onları ikinci dəfə itirmiş olurlar...

Ümid hemişə on sonda ölü.

Dinc əshaliq qarşı tərəfdilən bu vəhşiliklər insanların qəlbindəki qəzəbi və intiqam hissini yenidən cosdurur.

Bələ vəndallıqlar və azərbaycanlılara qarşı milli zamindən tərəfdilən vəhşiliklər döyüş ruhunu daha da gücləndirir.

Bəli, heç vaxt cinayət cəzasız qalmır və Azərbaycan xalqı ona edilən pişliklərin əvəzinə sonadı, həm də artıqlaması ilə düstənənin özüne qaytaracaqdır.

Bu gün ermənilər mövqələrini vətənən işləyənlərini qoyma!

ABŞ və Avropanı tərkibən tərəfdilən vəhşiliklər insanları qəlbindəki qəzəbi və intiqam hissini yenidən cosdurur.

■ Sonra dağlarda, daşlarda, on çətin relyefli yerlərdən və şəhərdən illərə tölimlər keçərək ustalıqlarını, hərbi vərdişlərini artırdılar!

■ Ən əsas polad iradeyə, cosərət və qorxmaqda qələbələr və qəhrəmanlıqla vuruşan peşəkar ordusun, torpağı hər cür düşməndən qorumaq qadır mərd oğul və qızları, üstəlik, Müzəffər Ali Baş Komandanı vərəldir!

■ Mərcəzli qələbələr və qəhrəmanlıqla vuruşan məsləhətlər!

■ Onlar üçün yorulmaq, ruhda düşmək, yarida yolda dayanmaq anlayışı olmadı!

■ Son məqsədə çatanadık, düşməni mövhət edib torpaqlardan qovanadək dayanmadan döyüşmək isteyinən sahib oldular!

Heç do yox!

Silah insan amilinə möhtacdır!

2021-ci ilin iyul ayında "EuropaMaras" adlı qurumun keçirdiyi sorğular nəticəsində məlumat olmuş

dur ki, öz vətəni uğrunda döyüşməyə hər an hazır olan ölkələr arasında Azərbaycan birinci yeri tutub. Xatrəladırıq ki, bu siyahıda Ermənistən heç ilk ilərən qızıl orduya, qalib millətə qərəbliyərdir.

Bu gün qalib orduya, qalib millətə qərəbliyərdir. Azərbaycanın kifayət qədər maliiyyə imkanı, on yeni texnologiyalar əsasında hazırlanmış bəs qədər silah-sursatı, on əsası döyüşən, casarət və qəhrəmanlıqla vuruşan peşəkar ordusun, torpağı hər cür düşməndən qorumaq qadır mərd oğul və qızları, üstəlik, Müzəffər Ali Baş Komandanı vərəldir!

■ Döyüş ruhu Azərbaycan xalqının genində, canında və qanında!

O, nə azalır, nə tükənir, nə də qurtarır!

■ Amma sobir etməyi, gözlöməyi bacarı!

Vaxtı qatib, zamanı golondo isə dənə güclü və şiddətli hərəkətvericiliyi qüvvəyənərdir.

■ Belə bir ruhun, gücün qarşısında heç bir qüvvə, heç bir xəyanətkar və məkrilər dayana biləməz!

Necə ki dayana da bilmədilər!

Ağlılanmaq vaxtdır, cənablar!

Daha nə zaman o zəməndər, nə də Azərbaycan zəfərənərdir!

■ Hərbi döyüş ruhu isə biza hələ çox gərə

Prezident İlham Əliyevin milli maraqlara söykonan və konkret hədəflərə hesablanan uğurlu islahatları nəticəsində ölkəmizin bütün bölgələrində həm abadlıq-quarclulq işləri aparılır, həmdə nəhəng infrastruktur layihələri icra olunur. Bu-nu ölkənin ikinci böyük şəhəri olan Gəncənin timsahında daha aydın görmək mümkündür.

Zəngin mədəniyyətə malik Gəncə Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində demək olar ki, son illər yenidən qurulmuş, regionun abad şəhərlərindən birinə çevrilmişdir. Bu yenilənmə dövlət başçısının qədim Nizami yurduna hər sofrasından sonra daha geniş vüsstələr, o sırada şəhərdə yeni-yeni park və xiyanətlər salınır, mədəniyyət, təhsil, idman obyektlərinin siyahısına yeniləri olavaş olunur, müasir sonaye müəssisələri istifadəye verilir. Və çox forshli haldır ki, onların əksəriyyətinin toməti də Prezident İlham Əliyev tərəfindən qoyulur.

Ortayaşlı gəncəlilər yaxın 20-30 il əvvəlki Gəncənin voziyətini xatırlamamış olmazlar. Xüsusi şəhərin Baki istiqamətində olan girişinin necə baxımsız olduğu hamını yaxşı şəyadıdadır. Buz düzənlilik, daşlı-koskəsi orası, adda-budda ağclar ürək ağrıdırı. Dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin möqəbəsinin ətrafi da baxımsız vəziyyətə idi. İndi həmin istiqamətə şəhər yaxınlaşanda müasir və qədim bir şəhərə qədəm qoyduğunu hiss edirən, 75 metr yüksəklikdə dalğalanan Azərbaycan bayrağını, Qoşa Qala Qapıları - Arxeologiya və Etnoqrafiya Abida Kompleksini, geniş ərazini ohata edən yaşlılığı, gözoxşayan fəvvarələr seyr etdiyəcə adəm ürəyi dağa dönür.

Şəhərin gözəlliyyinə gözəllik qatın, Prezident İlham Əliyevin bünövrəsini qoymduğu və iki il sonra açılışını etdiyi Heydər Əliyev Park-Kompleksi bu gün Gəncənin əsas istirahət məkanlarındandır. Parkın yeniden qurulması üçün təsdiq edilmiş layihənin təqdimatı keçiriləndə çoxları onun reallaşacağına inanırdı. Lakin Ulu Öndərən ondan ehtirət və məhəbbət insanlara elə bil güc-qüvvət verdi. İki il sonra açılışında iştirak edən dövlət başçısı park-kompleksi mövcüdü adlandırdı. Çox çəkmədi buradakı Heydər Əliyev Mərkəzi, "Zəfər Tağı", "Amfiteatr", uşaqların və böyükərin uryoncu olan attraksionlar və s. həm şəhər sahələrinin, həmdə qonaqların sevimli istirahət yeri oldu.

Ümumiyyətlə, Prezident İlham Əliyevin Gəncəyə etdiyi bütün sohərlər şəhərin tarixinə yeni sohifələr yazar. 460 hektardə salınan park-kompleksi, zəngin eksponatlı 5 muzeyi, milyondan çox ağac okimmasını, mədəniyyət və istirahət parklarının sayının artmasını, Sadıllı, Mehşəti, Natəvan, Şeyxzəməni və Cavad xan qəsəbələrinin tamamilə yenidən qurulmasını, məktəblərinin uşaq torbiyə müəssisələrinin yenilənməsini, müasir sohıyo ocaqlarının istifadəye verilməsini, şəhərin görkəminə xüsusi yaraşqı veren Fikret Əmirov adımla Gəncə Dövlət Filarmoniyasını, Gəncə Dövlət Dram Teatrının tikilən yeni binanı və s.-ni başqa nə cür adlandırmaq olar!!

Gəncədə şəhər təsərrüfatının daim yenilənməsi, bütün sahələrdə idarəciliyin dinamik və çevik olması, əhaliyi göstərlən kommunal xidmətlərin soviyyəsinin yüksəldılması, eləcə də əhalinin sosial qayıqlarının həlli diqqət mərkəzinədir. Şəhər rəhbərliyinin bu istiqamətlərdə atdığı addımlar gəncəlilər tərəfindən böyük razılıqla qarşılanır. Sürət və tərəqqi yolunun əyani göstəriciləri isə yeni inşa edilən müxtəlif təyinatlı obyektlər, təməli Prezident İlham Əliyev tərəfindən qoylan oşəmətli tikililər, eləcə də salınan yaşıllıqlar, abadlaşdırılan yollarlardır. Hayata keçirilən regional inkişaf proqramları nəticəsində Gəncə dəhər gəzgölləşmiş və böyülmüşdür. Xüsusilə Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı ilə şəhərin tarixi-mədəni şəhərə bərpə edilmiş, Gəncə nəinki Azərbaycanın, bütövlükdə regionun müasir sonaye və turizm mərkəzinə çevrilmişdir. Dövlət başçı-

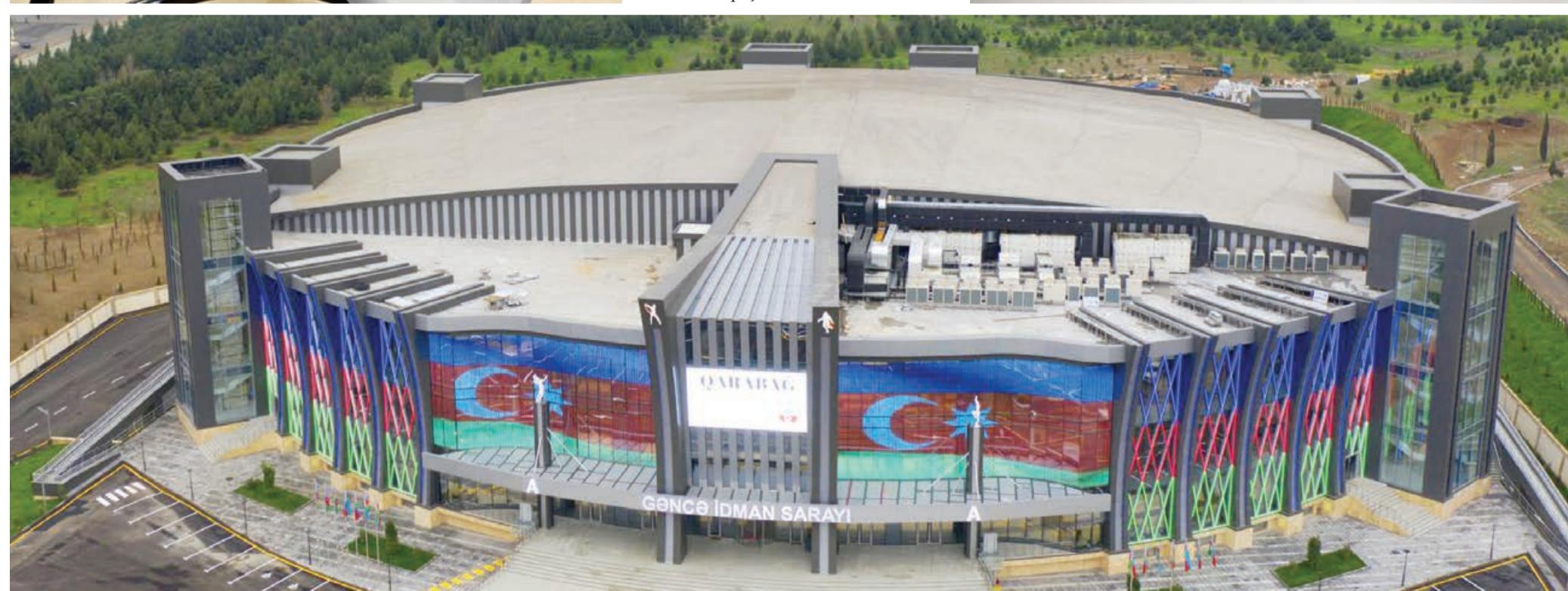
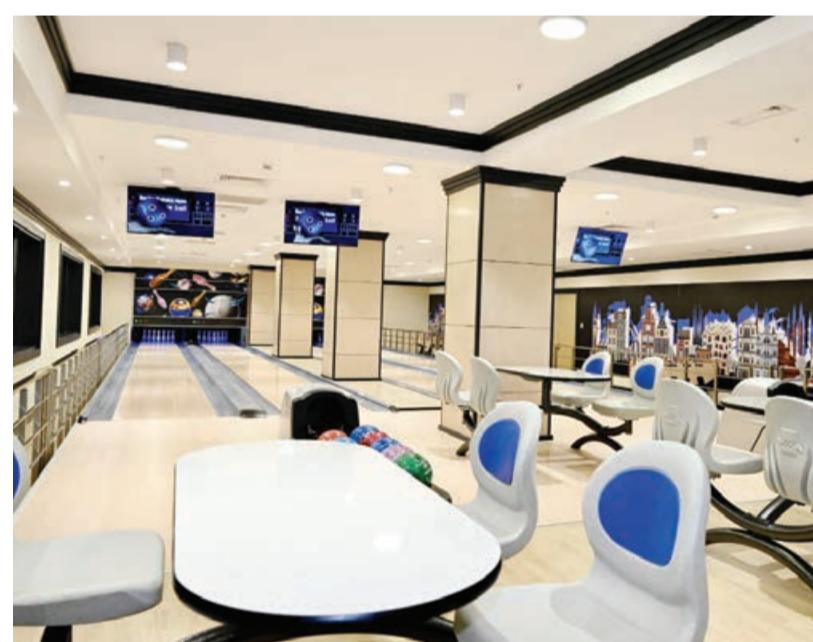
Prezidentin Gəncəyə növbəti səfəri dəşəhərin tarixinə yeni səhifələr yazdı

her infrastrukturunun müasirləşdirilməsi və digər sahələr olmuşdur.

Prezident İlham Əliyevin Gəncəyə hər sofrasından sonra həyata keçirilən yeni layihələr onu deməyo əsas verir ki, dövlətin bu qədim şəhərə xüsusi münasibəti var. Gəncənin başdan-başa bürüyon təkinti-abadlıq işləri bunu sübut edir. Hamının şəhərlik etdiyi sadə bir misal - uzun illor yalnız şəhərin mərkəzi meydani gül-ciçək vo yaşıllığı ilə diqqəti cəlb edirdi, indi Gəncənin bütün əraziləri rongörəng çıçəklər bürünlər. Gəncəlilər şəhərə həyata keçirilən bu cür genişməqyaslı işlərin dövlət başçısı İlham Əliyevin şəxsi tapşırığı və tövsiyələri ilə həyata keçirildiyini yaxşı bilirlər. Yaxşı bilirlər ki, cənab İlham Əliyev Gəncəni daim diqqət mərkəzində saxlayır, onun sürətli inkişafı istiqamətində nə lazmırsa, onu da edir.

Dövlət başçısının Gəncəyə növbəti səfəri də bu baxımdan istisna olmadı. Prezident sofrasında Gəncə idman Sarayıının açılışında iştirak etdi, neinki Azərbaycanda, eləcə də Qəfqazda ilk olan Eko-loji Park Kompleksinə baş çəkdi. Gəncə Şəhər Stadionunun təmolunu qoyma. Şəhər icra hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov dövlət başçısına məlumat verərək dedi ki, Qərb bölgəsində ilk dəfə Gəncə şəhərində salınan Eko-loji Park Kompleksinin təkintisini və onun ətrafinda abadlıq işlərinə 2021-ci ilin de-

sinin hər sofrasından sonra bir-biri-nin ardınca icra olunan layihələr Gəncənin simasını tanınmaz dərəcədə deyişmişdir. Dəyişən, həmçinin şəhərin və şəhərotrafi qəsəbələrinin, yaşayış məntəqələrinin abadlığı, əhalinin kommunal xidmətlərə

olan ehtiyaclarının ödənilmə soviyyəsi, təhsil, sohiyyə və mədəniyyət ocaqlarının, tarixi-memarlıq abidələrinin görkəmi, sahibkarlığın inkişafına münasibət, yeni istehsal məssisələrinin təyinatı, sahələrin möşəküllüğünün təmin edilməsi, şə-

kabında başlanılmışdır. Gəncəyə çayının sağ sahilində yerləşən kompleks 11 hektar ərazini əhatə edir. Unikallığı ilə seçilən kompleksdə insanların asudə vaxtlarını daha səmərəli keçirmələri üçün bütün lazımi şərait yaradılmışdır. Kompleks sahəsi 1285 kvadratmetr olan iki mərtəbəli oranjerəya binası daxildir. Bina-nın əsas hissəsi dəmir-beton, metal və şüə-vitraj konstruksiyalarla yığılıb. Fərqli dizayn ilə seçilən kompleksdə turistlərin rahatlığı üçün bütün hər

ma sistemləri quraşdırılmışdır. Hazırda binada 7 növ ağac, 16 növ gül, 8 növ kol, 9 növ isə kaktus bitkisi yetişdirilir. Eko-loji Park Kompleksinin orasında əyləncə mərkəzlərinin, idman qurğularının, işa obyektlərinin yaradılması da nəzərdə tutulur. Bura gələn ziyançılardan müxtəlif növ gül-ciçək, kol bitkiləri, eləcə də ağac tinglərinin yetişdirilməsi işləri ilə də tanış olub bileyəklər. Onu da qeyd edək ki, kompleksin ərazisində yeni yollar çəkilmiş, avtomobil dayanacağı salınmış, müasir işçiləndurma sistemi quraşdırılmışdır. İstاخanalar damcı suvarma sistemləri ilə tochiz edilmişdir.

Məlum olduğunu kimi, uzun illərdir ölkəmizdə Olimpiya hərəkatı geniş vüsət almışdır. Bu mətəbor yarışlarda Gəncə idmançılarından Azərbaycanın idman şərəfini loyqatlı qoruyurlar. Söz yox ki, bu nailiyyətlər dövlət başçısının idman qurğusunun tikintisini 2018-ci ilin iyundan başlanılmışdır. Üçüncü keyfiyyətə arivalan tikinti işləri cari ilin mart ayında başa çatdırılmışdır.

Müasirliyi ilə diqqəti cəlb edən və 40 min kvadratmetr yaxın olan saraya bütün zaruri infrastruktur yaradılmışdır. Böyük zalda beynəlxalq standartlara uyğun olaraq basketbol, voleybol, həndbol, mini-futbol və atletika oyunlarının keçirilməsi nəzərdə tutulub. Zalda 2200 nofərlük oturacaq yeri olan tribuna, 850 nofərlük mobil oturacaq vo fiziki məhdudiyyəti olan tamaşaçılar üçün 20 yer ayrılib. Burada həmçinin VIP bölmə, idmançılar və hakimlər üçün müxtəlif toyinatlı sahələr və konfrans zalı yaradılmışdır.

İdman sarayının üzgüçülük həvəzu Beynəlxalq Üzgüçülük Federasiyasının standartlarına cavab verir. Hovuzun uzunluğu 50, eni 21, dorinliyi 3 metrdir. Burada 4, 2, 2 və 1,2 metrə qədər qalxa bilən mobil hərəkəti dəsəmə de qurasdırılmış. Zalda üzgüçülük yarışları 1400-dən çox tamaşaçı izleyə biləcək. Fiziki məhdudiyyəti olan tamaşaçı üçün isə 16 yerlik ərazi teşkil olunub. Üzgüçülük hovuzu VIP bölmə, idmançılar və hakimlər üçün müxtəlif toyinatlı sahələrdən ibarətdir. İdman sarayının kiçik zalı müvafiq olaraq 2, 3 və 4 yero bölmələrin imkanına malikdir. Burada digər atletika, güləş, cüdo və boks zalları, müxtəlif toyinatlı otagalar fealiyyət göstərecek və idmançı ayri-ayrı sahələri tədil edilecekdir.

Bundan başqa, nəhəng idman qurğusunda Beynəlxalq İdman Atıcılığı Federasiyasının (İSSF) standartlarına uyğun atıcılıq zali, həmçinin müxtəlif ölçülü yoqa, pilates, atletika, fitnes, bouling, masaüstü tennis, şahmat, kross-fit zalları, SPA mərkəzi, bilyard məsəsi, usaq otağı, 3 konfrans zalı, böyük restoran, kofe-breyk bölmələri və marketlər yaradılmışdır. Sarayda 80 nömrəsi olan məhmanxanada 160 idmançının qalması və istirahət etməsi üçün bütün şərait yaradılmışdır.

Prezident İlham Əliyev Gəncəyə səfəri çərçivəsində futbolsevərlər de sevindirmişdir. O, yeni inşa ediləcək 15 min 464 yerli yeni stadionun təmolunu qoymuşdur. Dövlət başçısına məlumat verilmişdir ki, stadionda VVİP, VİP, SKY-box, media nümayəndələri və fiziki imkanları məhdud olan tamaşaçılar üçün müvafiq sayıda oturacaq sahələri, futbolçular üçün soyunub-geyim, konfrans, tibb, həkimlər, texniki heyət üçün otaqlar və s. zəruri sahələr nəzərdə tutulub. Eyni zamanda stadionun daxilində bilet satışı, eləcə də müxtəlif ictiyai işa obyektləri, yerüstü avtobanacaqlar, nozarət-buraxılış məntəqələri yaradılacaq. Stadion UEFA tələbərinə uyğun işçiləndur, səs, yayım, internet, tohľükəsizlik, giriş-çixış sistemləri ilə tochiz olunacaq. Bir sözələ, stadionun istifadəyə verilməsi ister yerli, isterse de beynəlxalq yarışların keçirilməsinə horterolfi şərait yaradacaq.

Göründüyü kimi, Azərbaycanın böyük sonayə və mədəniyyət mərkəzi olan Gəncə dövlət başçısının qayğısı ilə inkişafının yeni mərhələsinə yaşıyır və şəhər sərətlə inkişaf edir.

Səbir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Malatyaya göndərilən növbəti humanitar yardım ünvanına çatıb

Azərbaycan Diasporuna Dostok Fondunun (ADD) gəndəriyi humanitar yardım Türkiyinə zələzəldən on cənəzər görəməs bəlgələrinən olan Malatyaya çatıb.

Diaspor İş üzrə Dövlət Komitəsi sədriinin birinci müvənnisi Vahid Hacıyev bildirib ki, Azərbaycan dövləti hər zaman qardaş Türkiyənin yanında olmağından memnundur. O, Türkiyənin bir daha belə fəlakətlə üzərəməməsinə

arzulayıb. Qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin təşəşirinə uyğun olaraq bütün qurumlar zələzəlinin baş ver-

diyi saatlardan etibarən qardaş Türkiyəye yardım olini uzadıb. Bu qurumlarından biri də Azərbaycan Diasporuna

Dəstək Fondu olub. Vahid Hacıyev bundan əvvəl də Hataya, Kahramanmaraş humanitar yardım göndərildiyini diqqət etdi.

Tədbirdə qardaş Türkiyənin həmişə yanında olduğunu görə Prezident İlham Əliyev, Azərbaycan xalqına xüsusi toşkən ifadə edilib. Bu yardımın Ramazan bayramı ərofəsində göndərilməsinin önemi xüsusi vurgulanıb. Hər iki dövlətin tarixinə müraciət dövründə bir-birinə dəstəklərini qotı şəkilə nümayiş etdirildiyi mərasim iştirakçılarının diqqətinə çatdırılıb.

Daha sonra içorisində ərzəq məhsulları olan TIR-dəki 2000 qutu yardım təhvil verilib.

Yaz aylarında sağlamlığımızı necə qorumanı

Bahar teke töbətdə deyil, həmdə orqanizmde oyanış və canlanma dövrüdür. Qiş aylarında yediymiz qidalarda tərkibində vitamindrələr az olduğuna üçün mövstüm dəyişikliyi zamanı xəstəliklərə qarşı müqavimətimiz azalır, alergik və infeksiyon xəstəliklərə qarşı qaldırır, dermatoloji problemlər yaşayır. Ona görə də ilin bu fəslində düzgün qidalanma xüsusilə önemlidir.

Qida mütəxəssisləri yaz aylarında yağı istehlakını azaltmamağı məsləhət görürler. Bununla belə, "fast food", qablaşdırılmış və qızardılmış qidalardan kimi doymus yağıları yüksək olan məhsullardan uzaq durmaq lazımdır. Üzərinə əvəz qoz, findiq, avokado və zeytin yağının qida rasionuna əlavə edilməsi tövsiyə edilir. Bu məhsulların düzünləri qəbul hətta çox atmağa kömək edir.

Karbohidrat qəbulu da yağların yandırılmasında böyük əhəmiyyət keşfədir. Qida rasionumuna bülər, qarabaşaq, paxlalar, tam buğdali makaron və yulaf kimi yüksək lifli sağlam karbohidratlar əlavə etməliyik. Kökəlməyə sobələr olan şirniyyat, şokor, meyvə şirələri və xəmir momənlətləri kimi karbohidratlı qidaları qida rasionundan çıxarmaq lazımdır.

Qida mütəxəssisləri hor yeməyo mütlöq tərəvəz əlavə etməyi məsləhət görürler. Tərəvəzlərdə yüksək lif, vitaminvə minerallar var. Xüsusilə tərkibində yüksək kalium olan ispanaq, kəhi, cəfəri və yerkükü kimi tərəvəzlər ədomin azalmasına asanlaşdırır.

azaldacaq və ədomin artmasına sobəb olacaq. Xüsusilə yağı itkiyi və əzələ arımı üçün edilən məşqərlər adekvat protəin qəbulu ilə müşayiət olunmalıdır. Dietoloqlar gündəlik protein miqdarmı qida rasionuna dəha çox balıq, kefir və yumurta əlavə etməkən tonzimləməyi tövsiyə edirlər.

Həvalar işindikdə dəndürmə, şokərli və qaqlı içkilər, meyvə şirələri, qaymaqlı qohvo istehlakı artır və bu da çəki artımına sobəb olur. Bu məhsullar qida rasionundan mümkün qədər çıxarılmış, su və evde hazırlanmış şəkərsiz tərəvəz-meyvə içkiləri ilə əvəz edilməlidir. Gündəlik ehtiyacımız olan məye miqdardı qəbul etmək maddələr məbadiləsinə sürətləndirir, ədəmi aradan qaldırır və orqanizmi toksinlərdən təmizləyir. Mütəxəssislər bildirirler ki, bağışaq sağlamlığı müxtəlif xəstəliklərə qarşı müqaviməti artırmağa təsir edənlər arasındadır. Bağırsaq sağ-

lamlığını qorumaq və ya yaşlılaşdırmaq üçün gündəlik ehtiyacımız olan 25-35 qram lifi almala, kefir kimi fermentləşdirilmiş qidalardan istifadə etməli, lazımlı goldidək həkimlər maslahətəşərə probiotik əlavələrdən faydalnamalıyıq.

Yaz aylarında yuxu rejiminə xüsusi diqqət edilməlidir. Yuxu rejiminin populasiya aqılı və toxluğa təsir edən hormon balanssızlığına səbəb olur. Bundan əlavə, kifayət qədər yuxu ilə kortizol ifrazı artır, yüksək həkimlər və karbohidratlı qidalara mayıl müşahidə olunur. Qeyri-kəfi yuxudan yaranan yorğunluq həm qida qəbuluna təsir edir, həm də fiziki aktivliyi azaldır. Yetkinlik yaşında olanlar üçün sətka özündə minimum 7-8 saat yuxu tövsiyə olunur.

Qida mütəxəssisləri və həkimləri son dövrələr on cənəzətənən məqsədlər qəbulundan biri sosial şəbəkələrdə de tez-tez rastlaşdırılmış şok pohrızlardır. Cox aşağı kələrlə və ya bir növ qida ehtiyaç edən bəyaz pohrızlar ozulu maye itkisinə səbəb olur. Tərəzidə sərtlətən azalan bəyaz pohrızlar oslindoğunda yağı itkiyi oks etdirmər. Bundan əlavə, bu məqsədə nəzarətsiz istifadə edilən qida əlavələri sağlamlığı, xüsusən də qaracayı və böyrüklerə ciddi ziyan vura, hətta tohuləklərə sobəb ol a bilər. Sağlamlığını qorumaq öz əlimizdədir.

**Ülkə XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"**

İrəvanda gəncləri pulla mitinqə çağırırlar

Hakimiyyətin isə etirazçıların qarşısını almaq üçün xüsusi planı var

gənc lazımdır. Bu pulu ödəyəcəm, monim sənə fiziki ehtiyyacın var".

Sosial şəbəkələrdə paylaşılan görsə, müxalifət döşəməsində həbslərin aparılması planlaşdırılır və qeyd olunur ki, küləvi etiraz aksiyalarının qarşısında müxtəlif planlar hazırlanıb. Buraya müxalifət foallarına qarşı güc tətbiq edilməsinən tətbiq, onların mitinq keçiriləcək ünvana daxil olmazdan əvvəl müvəqqəti həbsinə kimi müxtəlif planlar daxildir. O da vurğulanır ki, bu işdə təkcə polis yox, digər güc strukturlarının və hakimiyyətin nəzarətində olan xüsusi cəza dəstələrinin nümayəndələri de-

istirak edəcəklər. Müxalifət isə hakimiyyət tərəfindən yaşıdalacaq bütün mənəsələrə rəqəmon etiraz mitinqlərini keçirəcəklərini bildirib.

Hayastanın "Respublikaçılar" Partiyasının üzvü Eduard Sərməzənov isə deyib ki, nikolizmən dəha piş bir sey vəsra, o da hakimiyyətin ölkədə yaratdığı xaosdur. Görünən odu ki, nikolist rejimin legitimiliyi yoxdur. Mələkətlər, liberallar, müstəqillər, din xadimləri, ruhiyapərostlər, qərəbərəstlər və hətta sərosçuların bir hissəsi ona ittihəm edirlər. Artıq ölkəmizdə nikolizmən rədd edilməsi ilə bağlıensus var.

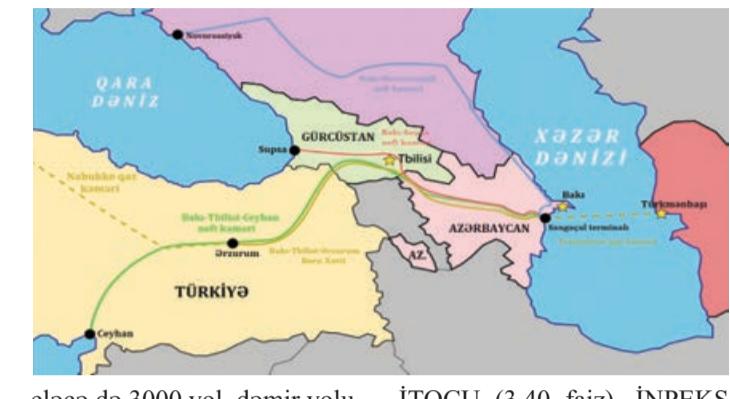
Müxalifətin sözlərinə görə, həkim "Vətəndaş müqaviməti" ilə bağlıensus var.

Müxalifətin sözlərinə görə, həkim "Vətəndaş müqaviməti" ilə bağlıensus var.

Müxalifətin sözlərinə görə, həkim "Vətəndaş müqaviməti" ilə bağlıensus var.

BTC-ni 22 min insan inşa edib

Bir neçə il davam edən tikinti işlərinə 2003-cü ilin aprelində başlanmışdır

ITOÇU (3,40 faiz), İNPEKS (2,50 faiz), "EksənMobil" (2,50 faiz) və ONGCViDeş (2,36 faiz). İstismara veriləndən 2023-cü ilin sonunda bu bora koməri ilə ümumiyyətə təqribən 561 milyon ton (4,2 milyard barel) xam neft noqlı edilib və Ceyhan 5557 tankera yüklenər dönya bazarlara göndərilir. Keçmiş il yanvarın 18-də BTC-nin ümumiyyətə 4 milyard barel neft ixracına nail olması olamadı bir uğur kimi qeyd edilib.

2023-cü ilədə BTC vasitəsilə ixrac olunmuş təqribən 30 milyon ton (taxminən 227 milyon barel) xam neft və kondensat Ceyhan terminalında 313 tankera yüklenib və yola salınıb.

Hazırda BTC bora koməri, əsasən, Azərbaycandan "Azeri-Cıraq-Günoşlı" (ACG) nefti və "Şahdəniz" kondensatı daşıyır. Bundan əlavə, BTC vasitəsilə Xəzərin digər regionlarında 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin Türkiyədə keçidi 9 rayon isə Ərdəhan, Qars, Ərzurum, Ərzincan, Sivas, Kayseri, Qəhrəman Maraş, Osmaniye və Adanadır.

BTC-nin gündəlik ötürücülük gəlci 2009-cu ilin yayında əvvələndən ən böyük və on milyard barel mühəndis-tekniki qurğuların bəri hesab edilir. 2008-ci ilin 7-bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli, Tetritskaro, Tsalka, Borjomi, Axaltsixe vo Agidjen rayonlarının ərazisi boyu uzanır. Xəttin əzəməti 13 rayonda - Qaraçay, Abşeron, Hacıqabul, Ağsu, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Goranboy, Samux, Şəmkir, Tovuz və Ağstafa rayonlarından keçir. Gürcüstəndə 7 bölgündən - Qardabani, Marneuli,

Mədəniyyət

• Milli-mədəni irsimiz

Azərbaycan dünya mədəniyyətinə və incəsənətinə öz töhfəsini verir

Hər bir xalqın formalşamasında, eyni zamanda özünəməxsusluğunu ilə tanınmasında və dünyaya integrasiya olunmasında onun mədəniyyəti və incəsənəti mühüm rol oynayır. Azərbaycan bu baxımdan diqqətən ölkələrdən biridir.

Tarixinin müxtəlif dövrlərində yaranan mədəniyyət və incəsənət nümunələri öz zənginliyi ilə həmişə seçilən. Ancaq bu monovə sorvətin olmasının qədər, onun qorunması, inkişaf etdirilməsi də zoruridir. Cənubi qayıçı gətirilərək qorunması, unudular. İnkişaf olmayan yerdə isə durğunluq var. Bu mənada, son illər ölkəmizdə mədəniyyət və incəsənət sahəsində beynəlxalq aləmin diqqətini cəlb edən, Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənətinin dünyaya integrasiyasında öhəniyyəti yər tutan tədbirlərin həyata keçirilməsi tödürülməlidir.

Sevindirici həldür ki, qədim zamanlardan zəngin mədəniyyəti, incəsənəti ilə tanınan Azərbaycan xalqı böyük riyadın mövəkkəti vərəkəndədir.

Diqqətən qatdırıq ki, dünyada hər bir xalq öz mədəni dəyərlərinə, mədəni irsinə sahib çıxmış, tebliğ və inkişaf etdirməyə sey göstərir. İlk bir gün isə təqvimde Ümumdünya Incəsənət Günüdür. Bu oləmətdər gün UNESCO Baş Konfransının Parisdə 2019-cu il noyabrın 12-27-də keçirilən 40-ci sessiyasında təsis olunub. Məqsəd incəsənətin inkişafını, yayılması və insanlara zövq yaşatmasına tövsiyə etməkdir.

UNESCO başraqı altında qeyd edilən, təqvimde yeni olan bu oləmətdər günün tarixi esländən daha uzundur. Belə ki, 1935-ci il aprelin 15-də rusiyalı rossam, arxeoloq vo yaşı Nikolay Rerixin təşəbbüsü ilə Vəsiqətində "Bədi", elmi müəssisə və tarixi abidelerin qorunması haqqında" müväqilənin ("Vəsiqət paktı" və ya "Rerix paktı" adları) imzalanması ilə bağlı idi. Lakin 15 Aprel Beynəlxalq Mədəniyyət Günü dünyada keçirilən 40-ci sessiyasında təsis olunub. Məqsəd incəsənətin inkişafını, yayılması və insanlara zövq yaşatmasına tövsiyə etməkdir.

UNESCO başraqı altında qeyd edilən, təqvimde yeni olan bu oləmətdər günün tarixi esländən daha uzundur. Belə ki, 1935-ci il aprelin 15-də rusiyalı rossam, arxeoloq vo yaşı Nikolay Rerixin təşəbbüsü ilə Vəsiqətində "Bədi", elmi müəssisə və tarixi abidelerin qorunması haqqında" müväqilənin ("Vəsiqət paktı" və ya "Rerix paktı" adları) imzalanması ilə bağlı idi. Lakin 15 Aprel Beynəlxalq Mədəniyyət Günü dünyada keçirilən 40-ci sessiyasında təsis olunub. Məqsəd incəsənətin inkişafını, yayılması və insanlara zövq yaşatmasına tövsiyə etməkdir.

Mədəni irsin qorunması ilə bağlı ilk beynəlxalq sənəd sayılan həmin pakt 20-yə yaxın ölkə imzalayıb. Sonradan bu sənədin bir sira müddələri BMT və

2022-ci il martın 31-də Türkiye Respublikasının Bursa şəhərində Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Teşkilatına (TÜRKSOY) üzvə ölkələrin Mədəniyyət Nazirlerinin Daimi Şurasının nüvbəndən kənar iclasında Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhəri 2023-cü il üçün "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan olunub. "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" Şuşada bir sira mədəniyyət tədbirləri təşkil edilib. Ötən il mayın 12-də Şuşa şəhərində Mədəniyyət Nazirliyi vo TÜRKSOY-un birgə təşkilatçılığı ilə "Şuşa - Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı - 2023" ilinin rəsmi açılış mərasimi keçirilib.

Xatırladaq ki, zəngin mədəni irsənə malik olan Azərbaycan dünyadan nüfuzlu qurumları, həmçinin on böyük mədəniyyət təşkilatı olan UNESCO ilə six eməkdaşlıq edir. Ölkəmiz Birleşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) elm, təhsil və mədəniyyət sahəsində ixtisaslaşmış təşkilatı olan UNESCO-nun 1992-ci iləndən üzvüdür. Bu təşkilatın müvafiq siyahılarda bir sira maddi və qeyri-maddi mədəni irs nümunəmiz yetib.

Azərbaycan Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatının (TÜRKSOY) da on fəal üzvlərindən biridir. Ötən il bu beynəlxalq təşkilatın təsis edilmişsinin 30 illiyi ölkəmizdə təntənə ilə qeyd olundu, bir sira yaddaqan silsilə tədbirlər döşənləndi.

Qeyd edək ki, TÜRKSOY Azərbaycanın başlıq çoxsaylı birge layihələr həyata keçirir. Təşkilatın "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" layihəsində 2016-ci ilədə bi adı Şəki şəhəri daşıyıb.

2022-ci il martın 31-də Türkiye Respublikasının Bursa şəhərində Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Teşkilatına (TÜRKSOY) üzvə ölkələrin Mədəniyyət Nazirlerinin Daimi Şurasının nüvbəndən kənar iclasında Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı paytaxtı Şuşa şəhəri 2023-cü il üçün "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" elan olunub. "Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı" Şuşada bir sira mədəniyyət tədbirləri təşkil edilib. Ötən il mayın 12-də Şuşa şəhərində Mədəniyyət Nazirliyi vo TÜRKSOY-un birgə təşkilatçılığı ilə "Şuşa - Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı - 2023" ilinin rəsmi açılış mərasimi keçirilib.

Dünyaca məşhur incəsənət xadimləri uzun illərdə ki, davamlı olaraq ölkəmizdə həyata keçirilən beynəlxalq festival vərəkənlərindən, rəqəngən mədəniyyət tədbirlərindən, maraqlı layihələrdə iştirak edirlər.

Bunlardan biri də Qarabağın Ermənistən tərəfindən işğal ilə yarımqi qalmış, 2020-ci ildə qazandırmış Büyük Zəfərindən sonra yenidən keçirilməye başlanan "Xarıbülbül" Müsiqi Festivalıdır. Şuşa şəhərinin evsahibliyi etdiyi bu beynəlxalq müsiqi festivalında bir sira ölkələrin müsiqiçiləri qatılır. Ötən ilki VI "Xarıbülbül" Beynəlxalq Folklor Festivalında Azərbaycanla yanaşı, Qazaxistən, Qırğızistən, Macarıstan, Moldova Respublikasının Qazaqızu Muxtar Əzəzi Qurumu (Qazaq Yeri), Özbəkistan, həmçinin Özbəkistannı Qaraqalpaqstan Muxtar Respublikası, Rusiya

Federasiyasının Altay, Xakasiya, Saxa (Yakutiya), Tatarstan, Tıva respublikaları, Şimali Kipr Türk Cumhuriyyəti, Türkiyə, Türkmenistan nümayəndələri təmsil olundular.

Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşada düzənlənən Vaqif Pəcəziyə Gündərli, Şəhəri və onəvi keçirilən mədəniyyət tədbirlərindən biridir.

2009-cu ildən onəvi təşkil olunan Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalı gəzəndən əvvələrən Vaqif Pəcəziyə Gündərli, Nüfuzu ilən-ilə artan beynəlxalq tədbir hər il əsl müsiqi bayramına çevrilir. Klassik müsiqilərin toqdim edilmişisi ilə borabər, yeni istedadlılar aşkar edilən Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalının əhəmiyyəti böyüktdür.

Daha bir onəvi tədbir - Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Müsiqi Festivalı da Azərbaycanın bir sira yerlərdən açıq havada və müxtəlif məkanlarda konsertlər, tamaşalar, sərgilər, elmi konfranslar, ustad döşələri və digər tədbirlər təşkil olunur. Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Müsiqi Festivalında yalnız ölkəmizin ifaçı kollektivləri, mütəxəssisləri deyil, ABŞ, Fransa, Gürcüstan, Xorvatiya, Rusiya, Sinqapur və digər ölkələrin tanınmış müsiqiçiləri və kollektivləri təşkil olunur. Məbələşmiş demək olar ki, Mikayıl Hüseyinov bu

2009-cu ildən onəvi təşkil olunan Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalı gəzəndən əvvələrən Vaqif Pəcəziyə Gündərli, Nüfuzu ilən-ilə artan beynəlxalq tədbir hər il əsl müsiqi bayramına çevrilir. Klassik müsiqilərin toqdim edilmişisi ilə borabər, yeni istedadlılar aşkar edilən Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalının əhəmiyyəti böyüktdür.

Hər il düzənlənən Şəki "İpək Yolu" Beynəlxalq Müsiqi Festivalı müvhüm mədəniyyət tədbirlərindən biri kimi Azərbaycanın mədəniyyəti və incəsənəti tərəfindən təşkil olunur. Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Müsiqi Festivalında yalnız ölkəmizin ifaçı kollektivləri, mütəxəssisləri deyil, ABŞ, Fransa, Gürcüstan, Xorvatiya, Rusiya, Sinqapur və digər ölkələrin tanınmış müsiqiçiləri və kollektivləri təşkil olunur. Məbələşmiş demək olar ki, Mikayıl Hüseyinov bu

2009-cu ildən onəvi təşkil olunan Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalı gəzəndən əvvələrən Vaqif Pəcəziyə Gündərli, Nüfuzu ilən-ilə artan beynəlxalq tədbir hər il əsl müsiqi bayramına çevrilir. Klassik müsiqilərin toqdim edilmişisi ilə borabər, yeni istedadlılar aşkar edilən Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalının əhəmiyyəti böyüktdür.

Bakıda düzənlənən Şəki "İpək Yolu" Beynəlxalq Müsiqi Festivalı müvhüm mədəniyyət tədbirlərindən biri kimi Azərbaycanın mədəniyyəti və incəsənəti tərəfindən təşkil olunur. Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Müsiqi Festivalında yalnız ölkəmizin ifaçı kollektivləri, mütəxəssisləri deyil, ABŞ, Fransa, Gürcüstan, Xorvatiya, Rusiya, Sinqapur və digər ölkələrin tanınmış müsiqiçiləri və kollektivləri təşkil olunur. Məbələşmiş demək olar ki, Mikayıl Hüseyinov bu

2009-cu ildən onəvi təşkil olunan Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalı gəzəndən əvvələrən Vaqif Pəcəziyə Gündərli, Nüfuzu ilən-ilə artan beynəlxalq tədbir hər il əsl müsiqi bayramına çevrilir. Klassik müsiqilərin toqdim edilmişisi ilə borabər, yeni istedadlılar aşkar edilən Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalının əhəmiyyəti böyüktdür.

Hər il düzənlənən Şəki "İpək Yolu" Beynəlxalq Müsiqi Festivalı müvhüm mədəniyyət tədbirlərindən biri kimi Azərbaycanın mədəniyyəti və incəsənəti tərəfindən təşkil olunur. Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Müsiqi Festivalında yalnız ölkəmizin ifaçı kollektivləri, mütəxəssisləri deyil, ABŞ, Fransa, Gürcüstan, Xorvatiya, Rusiya, Sinqapur və digər ölkələrin tanınmış müsiqiçiləri və kollektivləri təşkil olunur. Məbələşmiş demək olar ki, Mikayıl Hüseyinov bu

2009-cu ildən onəvi təşkil olunan Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalı gəzəndən əvvələrən Vaqif Pəcəziyə Gündərli, Nüfuzu ilən-ilə artan beynəlxalq tədbir hər il əsl müsiqi bayramına çevrilir. Klassik müsiqilərin toqdim edilmişisi ilə borabər, yeni istedadlılar aşkar edilən Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalının əhəmiyyəti böyüktdür.

Bakıda düzənlənən Şəki "İpək Yolu" Beynəlxalq Müsiqi Festivalı müvhüm mədəniyyət tədbirlərindən biri kimi Azərbaycanın mədəniyyəti və incəsənəti tərəfindən təşkil olunur. Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Müsiqi Festivalında yalnız ölkəmizin ifaçı kollektivləri, mütəxəssisləri deyil, ABŞ, Fransa, Gürcüstan, Xorvatiya, Rusiya, Sinqapur və digər ölkələrin tanınmış müsiqiçiləri və kollektivləri təşkil olunur. Məbələşmiş demək olar ki, Mikayıl Hüseyinov bu

2009-cu ildən onəvi təşkil olunan Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalı gəzəndən əvvələrən Vaqif Pəcəziyə Gündərli, Nüfuzu ilən-ilə artan beynəlxalq tədbir hər il əsl müsiqi bayramına çevrilir. Klassik müsiqilərin toqdim edilmişisi ilə borabər, yeni istedadlılar aşkar edilən Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalının əhəmiyyəti böyüktdür.

Hər il düzənlənən Şəki "İpək Yolu" Beynəlxalq Müsiqi Festivalı müvhüm mədəniyyət tədbirlərindən biri kimi Azərbaycanın mədəniyyəti və incəsənəti tərəfindən təşkil olunur. Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Müsiqi Festivalında yalnız ölkəmizin ifaçı kollektivləri, mütəxəssisləri deyil, ABŞ, Fransa, Gürcüstan, Xorvatiya, Rusiya, Sinqapur və digər ölkələrin tanınmış müsiqiçiləri və kollektivləri təşkil olunur. Məbələşmiş demək olar ki, Mikayıl Hüseyinov bu

2009-cu ildən onəvi təşkil olunan Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalı gəzəndən əvvələrən Vaqif Pəcəziyə Gündərli, Nüfuzu ilən-ilə artan beynəlxalq tədbir hər il əsl müsiqi bayramına çevrilir. Klassik müsiqilərin toqdim edilmişisi ilə borabər, yeni istedadlılar aşkar edilən Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalının əhəmiyyəti böyüktdür.

Bakıda düzənlənən Şəki "İpək Yolu" Beynəlxalq Müsiqi Festivalı müvhüm mədəniyyət tədbirlərindən biri kimi Azərbaycanın mədəniyyəti və incəsənəti tərəfindən təşkil olunur. Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Müsiqi Festivalında yalnız ölkəmizin ifaçı kollektivləri, mütəxəssisləri deyil, ABŞ, Fransa, Gürcüstan, Xorvatiya, Rusiya, Sinqapur və digər ölkələrin tanınmış müsiqiçiləri və kollektivləri təşkil olunur. Məbələşmiş demək olar ki, Mikayıl Hüseyinov bu

2009-cu ildən onəvi təşkil olunan Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalı gəzəndən əvvələrən Vaqif Pəcəziyə Gündərli, Nüfuzu ilən-ilə artan beynəlxalq tədbir hər il əsl müsiqi bayramına çevrilir. Klassik müsiqilərin toqdim edilmişisi ilə borabər, yeni istedadlılar aşkar edilən Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalının əhəmiyyəti böyüktdür.

Hər il düzənlənən Şəki "İpək Yolu" Beynəlxalq Müsiqi Festivalı müvhüm mədəniyyət tədbirlərindən biri kimi Azərbaycanın mədəniyyəti və incəsənəti tərəfindən təşkil olunur. Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Müsiqi Festivalında yalnız ölkəmizin ifaçı kollektivləri, mütəxəssisləri deyil, ABŞ, Fransa, Gürcüstan, Xorvatiya, Rusiya, Sinqapur və digər ölkələrin tanınmış müsiqiçiləri və kollektivləri təşkil olunur. Məbələşmiş demək olar ki, Mikayıl Hüseyinov bu

2009-cu ildən onəvi təşkil olunan Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalı gəzəndən əvvələrən Vaqif Pəcəziyə Gündərli, Nüfuzu ilən-ilə artan beynəlxalq tədbir hər il əsl müsiqi bayramına çevrilir. Klassik müsiqilərin toqdim edilmişisi ilə borabər, yeni istedadlılar aşkar edilən Qəbəlo Beynəlxalq Müsiqi Festivalının əhəmiyyəti böyüktdür.

Bakıda düzənlənən Şəki "İpək Yolu" Beynəlx

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZIRLIYI AZƏRBAYCAN DÖVLƏT PEDAQOJİ UNIVERSİTETİ

**2024-cü il üçün Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 27 mart
2024-cü il tarixli 163s nömrəli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş plana əsasən
aşağıdakı ixtisaslara doktorant və dissertant hazırlığı üzrə**

QƏBUL ELAN EDİR

İxtisasın şifri	Elm sahələri və ixtisaslar	Fəlsəfə doktoru programı üzrə		Elmər doktoru programı üzrə					
		Doktorantura		Dissertantura					
		Cəmi	Dövlət sifarişli və ödenişli əsaslarla	Ali təhsil müəssisəsinin büdcəsi hesabına və ödenişli əsaslarla***	Cəmi	Dövlət sifarişli və ödenişli əsaslarla			
			o cümlədən			o cümlədən			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1211.01	Diferensial tənliklər	1		1					
2211.01	Bərk cismələr fizikası	1		1					
2301.01	Analitik kimya	1		1					
2303.01	Qeyri-üzvi kimya	1		1					
5503.02	Vətən tarixi	1		1					
5706.01	Azərbaycan dilü	1		1					
5801.01	Riyaziyyatın tədrisi metodikası	1	1						
5801.01	Azərbaycan dilinin tədrisi metodikası	1		1					
5801.01	Təsviri incesənətin tədrisi metodikası				1				
5801.01	Musiqinin tədrisi metodikası	1		1					
5802.01	Təhsilin təşkili və planlaşdırılması	2	1	1					
5804.01	Ümumi pedaqoqika, pedaqoqikanın və təhsilin tarixi	2	1	1	1				
5805.01	Korreksiya pedaqoqikası	1		1					
6104.01	Pedaqoqi psixologiya	1	1						
6107.01	Ümumi psixologiya				1				
	Cəmi:	15	4	11	3				

Doktoranturaya sənəd qəbulu "Təhsil Mərkəzləşdirilmiş İnformasiya Sistemi" (TİMS) vasitəsilə elektron qayda-da həyata keçiriləcək. Doktoranturaya sənəd təqdim etmək istəyən şəxslər Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin portal.edu.az saytuna daxil olmalı, orada "Ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrinin tələbə qəbulu və qeydiyyatı" xidmətinə seyfək, təlimatlara uyğun olaraq qeydiyyatdan keçməlidirlər. Sənəd qəbulu: 16 aprel-15 may 2024-cü il; Fəlsəfə fənni üzrə imtahan 2, 3, 4 sentyabr 2024-cü il; İxtisas imtahanı 9, 10, 11 sentyabr 2024-cü il. Qəbul üçün aşağıdakı sənədlər təqdim edilir:

- Rektorun adına sərəz;
- Kadrların şəxsi qeydiyyat vərəqə;
- Tərcüməyi-hal;
- 2 adəd fotosəkil (3x4 ölçüdə);
- İş yerindən xəsiyyətnamə;
- İş stajı olanlar üçün əmək kitabçasından çıxarış;
- Çap olunmuş elmi əsərlərin siyahısı (və ya fəlsəfə doktoru programı üzrə seçilmiş ixtisas üzrə referat (referata rəy talab olunur));
- Ali təhsil müəssisəsinin bitirmək haqqında diplomun (bakalavriat və magistratura təhsil səviyyələri üzrə diplomların surətləri və diploma olavar) müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surəti (xarici ölkələrdə təhsil almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları üçün təhsil haqqında sənədlərin tanınması barədə şəhadətnamə);
- Şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin surəti;

QEYD:

Xarici dildən (ingilis, alman və fransız dillərindən biri) imtahan Dövlət İmtahanı Mərkəzi tərəfindən keçirilir. Dissertanturaya qəbul olunmaq istəyən şəxslər ən azı 2 il elmi və ya elmi-pedaqoqi staja malik olmalıdır. Əlaqə tel: (+99412) 493-05-85, 465-81-53

Ünvan: AZ 1000, Bakı şəhəri, Ü.Hacıbəyli küçəsi, 68

<http://adpu.edu.az>

Rektortluq

Azərbaycanda havanın temperaturu 27 dərəcəyədək yüksələcək

Azərbaycanda aprelin 16-na gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb.

İsti olacaq. Atmosfer təzyiqi normadan yüksək - 764 millimetr cıvı sütunu, nisbi rütubət gecə 70-75, gündüz 50-55 faiz təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında havanın əsasən yağılmaz keçəcəyi gözlənilir. Bəzi yerlərdə araları duman olacaq. Mülayim şorq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 8-13° isti, gündüz 22-27° isti, dağlarında gecə 1° saxtadan 4°-dək isti, gündüz 7-12° isti olacaq.

BAŞ REDAKTOR
Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qobul otagi	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman, və informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39	Humanitar siyaset şöbəsi	- 538-56-60
Mosul katib	- 539-43-23,	İctimai alaşələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11
Mosul katib müavinləri	- 539-44-91,	Fotoliustrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
Parlement və siyaset şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompiuter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühəsibatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı,
IV marta
contact@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru

Qeydiyyat № 1
"Azərbaycan" qəzetinin
kompiuter mərkəzində
yığılış sahifələnməsi,
"Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin
mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün
göndərilən materiallar
Azərbaycan dövlətinin
mövqeyinə uyğun
olmalıdır

**Gündəlik rəsmi
dövlət qəzeti**
Tiraj 4251
Sifaris 816
Qiyməti 60 qəpik

BİLDİRİŞ

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondunda paratunda və digər struktur bölmələrində əmək pensiyalarının, sosial müavinətlərin, sosial yardımçıların, eləcə də ayrı-ayrı kateqoriyalı şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən təyin edilmiş təqaüdllerin və kompensasiyaların ödəniş kartları, həbelə zorurot olduğu halda digər ödəniş alıcıları və üsulları vasitəsi ilə nağdsız qaydada ödənilməsini həyata keçirmək məqsədilə göstəriləcək bank xidmətlərinin satın alınması məqsədilə 28.11.2023-cü il tarixdə elan edilmiş açıq tenderde iddiaçılarından daxil olmuş tender təkliflərinin qiymətləndirilməsi həyata keçirilmiş, qiymətləndirmə noticəsində "Kapital Bank" ASC qalib müəyyən edilmişdir.

Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

BİLDİRİŞ

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondunda paratunda əmək haqlarının, dövlət icbari şəxsi siyortası üzrə siyortə ödənişlərinin, birləşməlilik müavinətlərinin və digər struktur bölmələrində əməkhaqlarının, əmək pensiyalarının, sosial müavinətlərin, sosial yardımçıların, eləcə də ayrı-ayrı kateqoriyalı şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən təyin edilmiş təqaüdllerin və kompensasiyaların ödəniş kartları, həbelə zorurot olduğu halda digər ödəniş alıcıları və üsulları vasitəsi ilə nağdsız qaydada ödənilməsini həyata keçirmək məqsədilə göstəriləcək bank xidmətlərinin satın alınması məqsədilə 28.11.2023-cü il tarixdə elan edilmiş açıq tenderde iddiaçılarından daxil olmuş tender təkliflərinin qiymətləndirilməsi həyata keçirilmiş, qiymətləndirmə noticəsində "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC qalib müəyyən edilmişdir.

Qalib təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

Paris Olimpiya Oyunlarını keçirməyə hazır deyil

Fransa sakinlərinin 52 faizi bu qənaətdədir

keyfiyyəti ilə bağlı mövcud olan Avropa standartlarına cavab vermir.

Bütün bunlara baxmayaq, bu günlərdə Fransa prezidenti Emmanuel Makron yenə də avantürasından əl çəkməyərək suyun keyfiyyəti ilə bağlı deyilənlərin əksinə çıxış edib. İddia edib ki, 2024-cü ilde Parisdə start götürəcək olimpiyadənin üzgüçüllük üzrə yarış mərhələsinə keçiriləcəyi Sena çayında.

Lakin ölkə əhalisi Makronun bu "nökbinliyi" bəllişmür. Ötən ayın sonunda keçirilmiş sorğunun noticələrinə görə, Fransa sakinlərinin 52 faizi olimpiyadənin keçirilməsi hazırlılaşır.

Xatırladıq ki, Parisdə Yay Olimpiya Oyunları iyun 24-dən avqustun 11-dək keçiriləcək.

**Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"**

**«AZƏRBAYCAN»
qəzetiñ reklam xidməti** 539-49-20

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Bəxtiyar Sadıqov, Bəxtiyar Əliyev, Elman Məmmədov və İmamverdi İsmayılov Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədova qardaşı

KAMIL MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verirler.

Milli Məclisin deputatı Ağalar Vəliyev Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədova qardaşı

KAMIL MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin səd